

Åar.	Ringsjøbing Amt.	Hjørring Amt.	Liljed Amt.
1856.	65.	75.	63.
1857.	72.	70.	63.
1858.	64.	65.	63.
1859.	61.	55.	63.
1860.	59.	59.	60.
1861.	62.	60.	59.
1862.	68.	65.	63.
1863.	63.	47.	68.
1864.	72.	70.	65.
1865.	67.	58.	31*).
1866.	59.	„	64.
1867.	67.	63.	73.
1868.	„	66.	68.
1869.	59.	68.	„

Efter disse Oplysninger har Udvalget været enigt om, at en almindelig Lov maatte foretrækkes for en Speciel, og dets Fleertal har heller ikke fundet, at der var tilstrækkelig Grund til at nedsætte det af Landsstinget vedtagne højeste Ligningsbeløb 36 p. til det af Regjeringen foreslaaede 32 p., hvorimod et Mindretal, Høgsbø og H. Jensen, tilraader dette, da det er tilstrækkeligt for samtlige Amters Vedkommende, og da man formeentlig ikke uden særdeles paatrængende Grunde skal bevilge Forhøjelse af Statskassens Byrder ud over Regjeringens Krav. Her mener Mindretallet, turde der saa meget mindre være Grund dertil, som haade Ligningen efter Hartkorn, Pension-Ansættelse efter Loven af 1851 og flere herhenhørende Bestemmelser i Loven af 8de Marts 1856, hvad ogsaa er fremhævet af Landsstingets Udvalg, vil kunne give Anledning til forskellige Forandringer i en nær Fremtid.

En Forandring i den nævnte Lovs Bestemmelser har Regjeringen allerede foreslaaet og er Landsstinget gaaet ind paa, den nemlig, at Statskassen kun skal deeltage i Skolefondenes Udgifter, forsaavidt de gjøres til Pensioner og Alderstillæg, der ere aldeles lovbestemte og kunne paalægges Skolefondene uden de vedkommende Skoleaads Samtykke, men derimod ikke, forsaavidt Udgifterne berøve paa Skoleaadenes frie Bestemmelse. Fleertallet kan ikke andet end billige, at der

gjøres en saadan Forffjel; thi det kan neppe nægtes, at det er urigtigt at lægge det i Communerens Haand at bestemme, hvortil Statens Midler skulle anvendes, og saaledes ligesom at beskaffe Statskassen. Man maa erindre, at den Leilighed til at hindre uhenfigtsmæssige Udgifter, som Loven af 1856 aabnede ved en Overføleldirecteans eller lignende Embedsmands Deeltagelse i Skoleaadenes Ansættelse af Virksomhedsplanerne, ikke længer benyttes. Derved have Communerne i Virkeligheden faaet en større Selvstændighed, men maae da tillige tage de pecuniaire Følger deraf. Forsaavidt Staten skulde finde, at enkelte af de communale Formaal fortjente Understøttelse ogsaa fra dens Side, kan den jo efter nærmere Overveielse frit gjøre det; det skeer jo allerede i et temmelig stort Omfang med Hensyn til flere Realskoler, Folkehøiskoler og lignende, og Rigsdagen har hidtil i det Hele været meget villig til i denne Henseende at komme Communerne imøde, men Staten har da Leilighed til forud at undersøge, om der er tilstrækkelig Grund til at yde sine Tilskud og at stille sine Betingelser derved.

Mindretallet (Sylv. Jørgensen, Madsen og Th. Nielsen) fastholder den Betragtning, der faandt sit Udtryk i Loven af 8de Marts 1856 § 5, sammenholdt med § 7, at Statens Tilskud ydes ikke alene til Pension og Alderstillæg, hvorved Lærernes Alderdom betrygges, men ogsaa til Almenoplysning overhovedet, saasom til Aften- og Søndagskoler, Tegneskoler, Underviisningsapparater m. m. Udgifterne til førstnævnte Formaal ere siden 1856 stegne i en betænkkelig Grad og udgjøre nu henved de fire Femtedele af Skolefondenes Udgifter. Det synes saaledes at være paa urette Sted, naar der foreslaaes at tage Statens Tilskud til Sidstnævnte bort, naagtet dette ikke i sin Almindelighed hverken er steget til nogen betænkkelig Størrelse, eller dets Anvendelse har givet Grund til nogen Anke. Det er den stadig stigende Byrde, fremkaldt ved, at der i nævnte Lov er paalagt Skolefondene at udrede Pension og Alderstillæg

*) Kun een, entlediget paa Grund af Sindspaghed.